

Utbildningsinspektion I Ängåsskolan, grundskola F-5

UTBILDNINGINSPEKTIONENS SYFTE

Skolverkets utbildningsinspektion skall bidra till kvalitetsförbättring genom att bedöma hur verksamheterna arbetar i riktning mot de nationella målen för förskoleverksamhet, skolbarnsomsorg, barn- och ungdomsutbildning och vuxenutbildning. En väsentlig del i inspektionen är att granska kvalitetsarbetet och förmågan att utveckla den egna verksamheten.

Inspektionens inriktning

Inspektionsutredningen har inriktats mot sju områden. De är särskilt väsentliga för att säkra att alla barn, elever och vuxenstuderande får den omsorg och utbildning som de har rätt till enligt nationella bestämmelser. De sju områdena, som granskats utifrån flera olika aspekter och frågeställningar, är:

Resultaten:

1. Normer och värden
2. Kunskaper

Verksamheten:

3. Arbetsmiljö och delaktighet
4. Pedagogisk verksamhet och undervisning
5. Styrning, ledning och kvalitetsarbete

Förutsättningarna:

6. Tillgång till omsorg, pedagogisk verksamhet och utbildning
7. Resurser

I denna rapport behandlas i första hand förhållanden som avviker positivt eller negativt från vad som förväntas i fråga om utbildningskvaliteten enligt de nationella bestämmelserna. Några aspekter behandlas dock i alla aktuella verksamheter, nämligen kvalitetsarbetet, rektorsfunktionen, personalens kompetens, stödinsatser och bedömning av lärandet. En helhetsbedömning och motiveringar till bedömningarna görs inom varje granskningsområde.

Bedömningarna av kvaliteten och av hur väl verksamheten uppfyller statens krav görs utifrån läroplaner och författningar i övrigt. Inspektörernas sakkunskap och erfarenheter av jämförbara verksamheter är också betydelsefulla. Analyserna av den insamlade informationen syftar till att klargöra om de lokala lösningarna och systemen fungerar väl. Rapporten avslutas med en sammanfattande bedömning som utgör underlag för Skolverkets beslut angående förbättrings- och kritikområden.

Beskrivning av skolan

Ängåsskolan	Antal barn/elever
Förskoleklass	39
Grundskolan	178
Skolbarnsomsorgen	94

Utbildningen vid skolan omfattar förskoleklass samt årskurserna 1–5. I skolans lokaler bedrivs också skolbarnsomsorg.

Skolans elever och pedagogiska personal är organiserade i arbetslag. Två arbetslag består av pedagoger i förskoleklass, fritidshem och årskurserna 1–2, två består av pedagoger i årskurserna 3–5. Specialpedagoger och lärare i svenska som andraspråk är också knutna till arbetslag.

På skolan arbetar de huvudsakligen med åldershomogena grupper.

De flesta eleverna bor i närområdet som består av relativt låga hyreshus. Området är ur socioekonomiskt perspektiv relativt tungt belastat.

Av skolans elever har 75 procent utländsk bakgrund.

Skolans består av två låga, traditionella skolbyggnader som ligger tätt intill varandra samt nedre delen av ett hyreshus som ligger uppför en liten backe. Dessutom använder skolan sig av utrymmen i den intilliggande 6–9 skolan, Tynneredsskolan, för bespisning samt för undervisning i hemkunskap och slöjd.

Skolans omges av stora delvis trädbevuxna grönytor, berg och fantasifulla lekredskap. För de yngre barnen skapar de omgivande bergen självklara gränser för hur långt bort från skolan de får gå.

Första dagen av inspektörernas besök hade rektorn ordnat en stor överraskning för elever och personal. En cirkus dök plötsligt upp utanför klassrumsfönstren och lockade med sig totalt ovetande elever och lärare ut på skolgården där de genomförde en kortare föreställning. Detta följdes av klassrumsbesök hos de äldre eleverna och på eftermiddagen av en längre föreställning i skolans gymnastiksal för samtliga elever och personal.

Genomförandet av inspektionen i Ängåsskolan

Skolverket sände den 24 maj 2004 skriftlig information till kommunen om att verksamheten skulle inspekteras och om inspektionens syfte och genomförande. Inspektörsteamet med ansvar för inspektionen i Ängåsskolan har bestått av undervisningsråden Kjell Ahlgren och Anna Wide. Besök i Ängåsskolan inleddes den 6 oktober och avslutades den 7 oktober 2004.

Skolverket kommer att följa upp eventuella krav på åtgärder som riktas till huvudmannen och vilka effekter i övrigt som utbildningsinspektionen leder till. Tidpunkter för uppföljningen framgår av Skolverkets beslut.

För stadsdelen upprättas även en stadsdelsrapport där stadsdelsövergripande förbättringsområden tas upp. Skolrapporten bör därför läsas ihop med stadsdelsrapporten.

Underlag

Underlaget till denna rapport består av dels dokument från kommunen och Ängåsskolan, dels den information som samlats in vid observationer, intervjuer och samtal under besöket. Rapporten grundar sig också på annan information om kommunen och skolan som finns i Skolverkets nationella uppföljningssystem eller finns publicerat på annat sätt.

I Ängåsskolan genomfördes intervjuer med rektorn, personal, elever samt skolköterska. Lektioner i förskoleklass samt årskurserna 1–5 besöktes. Inspektörerna deltog i arbetslagsmöte.

Övrig information av betydelse för inspektionen har varit Göteborgs kommuns eget kvalitetsarbete med balanserad resultatredovisning, kallad Balansen.

Bedömning

1. Normer och värden

Enligt skollagen skall utbildningen för barn och ungdom främja deras utveckling till ansvarskännande människor och samhällsmedlemmar. I läroplanerna framhålls att barnen och eleverna skall utveckla förståelse och respekt för alla människors lika värde. Skolan skall sträva efter att vara en levande social gemenskap som ger trygghet. Eleverna skall också utveckla sin förmåga att göra och uttrycka medvetna etiska ställningstaganden. Eleverna skall kunna ta ett allt större ansvar för det egna arbetet och för miljön.

Inom detta granskningsområde behandlas resultaten av arbetet för att främja vårt samhälles demokratiska värderingar och för att utveckla normer och värden enligt läroplanernas mål.

Eleverna vid Ängåsskolan har demokratiska värderingar. De kan argumentera för sina åsikter och accepterar majoritetsbeslut. De kan använda sig av det formella demokratiska organ som elevrådet utgör. Enligt lärare på skolan är det dock ett problem att tydliggöra för eleverna när de är med och bestämmer.

Eleverna påverkar i liten utsträckning innehållet i sin utbildning. Så har till exempel elevrådet inte diskuterat de skolövergripande tema Ängåsskolan har. Såväl lärare som elever uppger att eleverna i de flesta klasserna inte deltar i planerandet av sitt eget lärande i någon högre utsträckning. En del elever uppger dock att de är med och bestämmer innehållet i SIA - skolans inre arbete - då fritidspedagoger arbetar med eleverna under skoltid.

Vid samtal med elever uttrycker de att de är mycket trygga i sin skola. De har stort förtroende för de vuxna på skolan och uppger att om problem i relationer uppstår hjälper de vuxna undantagslöst till med detta. På skolan finns ett mobbningsteam som eleverna känner till men inte tror har speciellt mycket att göra "vi har inte haft mobbning här på länge". Eleverna accepterar olikheter mellan individer som en självklarhet.

Eleverna uttrycker lust och glädje inför skolan och de upplever den som meningsfull även om de inte riktigt vet varför de lär sig saker. Förtroendet för lärarna är så stort att det tycks räcka som motivation att ”fröken sagt att vi behöver kunna det här”.

Skolan har som devis ”Alla barn är allas barn” och tycks väl kunna leva upp till detta.

Vid inspektörernas besök är tonen mellan eleverna lugn och tolerant.

Sammanfattningsvis bedömer inspektörerna att eleverna på Ängåsskolan har normer och värden som ligger i linje med de nationella målen i läroplanen. Eleverna kan använda sig av de demokratiska redskap som klassråd och elevråd utgör. Arbetet med att förbättra elevernas inflytande över utbildningen bör stärkas.

2. Kunskaper

Utbildningen skall ge kunskaper i vid mening, såväl fakta och förståelse som färdigheter och förmåga att exempelvis utvärdera sitt eget lärande och att arbeta självständigt. Skolan skall sträva efter att varje elev tillägnar sig kunskaper inom utbildningens ämnesområden och kurser men även utvecklar en tillit till sin egen förmåga och en nyfikenhet och lust att lära. Målen för lärandet anges närmare i de nationella läroplanerna och i kursplanerna.

Inom detta område granskas resultaten av det pedagogiska arbetet.

Ängåsskolan har utifrån förutsättningen att så många barn har ett annat förstaspråk än svenska satsat på ett ambitiöst språkprojekt under läsåren 1999–2001 ”Att göra alla lektioner till språklektioner”. Detta projekt är avslutat men lärdomarna och arbetssätten lever kvar på skolan. Nivån på elevernas kunskaper i det svenska språket har höjts och därmed nivån på kunskaperna i övriga ämnen.

På skolan finns täta avstämningspunkter där kunskapsnivåer på olika sätt mäts och enligt specialpedagoger kan de se en positiv trend sedan språkprojektet genomförts.

Måluppfyllelsen i årskurs fem har ökat.

Tabell 1. Andel elever som är godkända i nationella proven för årskurs fem efter språkprojektet:

Läsår	Svenska	Matematik	Engelska
2001/02	84 %	89 %	97 %
2002/03	84 %	89 %	97 %
2003/04	90 %	90 %	95 %

Dessa resultat kan jämföras med resultaten innan språkprojektet avslutades. Motsvarande siffror ser då ut som följer:

Tabell 2. Andel elever som är godkända i nationella proven för årskurs fem före språkprojektet:

Läsår	Svenska	Matematik	Engelska
1998/99	75 %	69 %	83 %
1999/00	70 %	74 %	78 %

Eleverna på Ängåsskolan är inte insatta i målen för sin utbildning. De uppger att de sällan diskuterar mål eller hur de lär sig.

På skolan används olika arbetssätt även om lärarna anser att traditionell förmedlingspedagogik är dominerande. Eleverna behärskar dock andra arbetssätt. Vid tillfället för inspektionen dominerar undervisningen av cirkusbesöket och inspektörerna konstaterar att flexibiliteten är hög hos lärarna eftersom den planerade undervisningen får ge vika för det plötsligt uppkomna behovet av att arbeta med cirkustema.

Sammanfattningsvis bedömer inspektörerna att skolans satsning på språkutvecklingen har lett till goda resultat avseende kunskapsnivån.

3. Arbetsmiljö och delaktighet

Enligt skollagen skall verksamheten i skolan vara utformad i överensstämmelse med grundläggande demokratiska värderingar. Var och en som verkar där skall främja aktning för varje människas egenvärde, respekt för vår gemensamma miljö samt jämställdhet mellan könen. Särskilt skall den som verkar inom skolan aktivt motverka alla former av kränkande behandling. All personal skall samverka med elever och föräldrar i arbetet för att forma en god miljö - fysiskt och psykosocialt - för utveckling och lärande.

Granskningen gäller hur man i verksamheten arbetar för en god miljö och för att förebygga kränkningar och ge möjlighet till delaktighet och samverkan.

Barnens arbetsklimat är ett prioriterat område på Ängåsskolan. På skolan bedrivs ett strukturerat arbete kring den psykosociala arbetsmiljön för eleverna. Devisen "ALLA BARN - ALLAS BARN" är väl förankrad hos personal och elever. På skolan finns tydliga regler som såväl barn som föräldrar tar del av. Skolan tydliggör vilka konsekvenserna blir om någon bryter mot dessa regler. Eleverna undervisas om "vett och etikett" och "etik och moral". I varje klass genomförs kompisamtal minst en gång i veckan. Eleverna får också en gång per termin svara på en enkät om hur de trivs i skolan.

Vid Ängåsskolan finns elevråd och klassråd. Elevrådet består av en elev från varje klass och sammanträder varannan vecka. Rektorn deltar alltid. Eleverna uppger att rektorn har bestämt vad som skall diskuteras på nästa möte. Rektorn talar tydligt om det för dem så att de kan förbereda diskussionen i sina klasser. Det finns också möjlighet att ta upp ämnen på initiativ av eleverna. Ibland deltar husmor på elevrådsmöten. En elev ur årskurs 5 skriver protokoll som distribueras till samtliga klasser. På elevrådets möten diskuteras enligt eleverna matfrågor och "nya grejor" men inte innehållet i skolarbetet. Eleverna anser att rektorn lyssnar på dem men de får inte igenom saker så ofta. De vet

inte riktigt vad det beror på men tror att det är brist på pengar som är avgörande.

Lärarna uttrycker en önskan att vidareutveckla klassråd och kompisamtal så att de skapar en enhet kring arbetet med den psykosociala och fysiska miljön samt planering och utvärdering av kunskapsarbetet. Annars tenderar klassråden enligt lärare att bli ett forum för önskningar och till viss del gnäll.

I några klasser förekommer utvärderingar av veckans arbete via en typ av loggböcker. Vid inspektörernas besök i en klass visar eleverna upp dessa böcker och berättar att de inte bara utvärderar saker de lärt sig i ämnena under veckan utan också till exempel att de lärt sig äta mer i bamba eller blivit bättre på att vänta på sin tur. Detta är mål som de i början av veckan satt upp tillsammans med läraren. Här utvärderas också en annan typ av kunskapsutveckling - till exempel "Jag har lärt mig när jag skall sätta punkt". Läraren skriver en kommentar i loggboken och den går sedan hem till föräldrarna under helgen så att de kontinuerligt kan följa sitt barns utveckling. I andra klasser förekommer inte denna typ av planeringar och utvärderingar.

På skolan finns ett brukarråd bestående av representanter för personalen och föräldrar. Rektorn leder brukarrådets möten. I brukarrådet diskuteras till exempel ekonomi, projekt och arbetet med normer och värden.

Skolan har ett handlingsprogram mot kränkande behandling där alla former av kränkning tas upp. Detta program hålls aktuellt för personalen och de går igenom det vid varje läsårsstart. Det finns också ett mobbningsteam. Arbetet mot mobbning är väl förankrat hos eleverna som med stor trygghet berättar att skulle det uppstå mobbning tar de vuxna tag i det. Kontakt tas med föräldrar om mobbning uppstår.

Ängåsskolan har lagt en del av tiden för elevens val på att utöka tiden för idrott. Dessutom har skolan genom det så kallade "Handslaget" fått möjlighet att ha en elitfotbollsspelare på skolan femton timmar i veckan. Bland hans uppgifter är att ha frivillig extra idrott utanför schemabunden tid med de äldre eleverna på skolan. Han deltar också på elevernas raster och aktiverar dem.

Skolsköterska finns i tillräcklig omfattning på skolan. Hon planerar att genomföra utbildning i hjärt- och lungräddning för såväl lärare som elever.

Sammanfattningsvis bedömer inspektörerna att arbetet för en god miljö ligger väl i linje med de nationella kraven. Ängåsskolan har ett väl fungerande system för att förebygga och motverka kränkande behandling. Elevinflytande varierar dock mellan olika grupper och bör förstärkas så det över hela skolan kommer att innefatta ett reellt inflytande över undervisningens planering och utvärdering. Det hälsobefrämjande arbetet är av god kvalitet.

4. Pedagogisk verksamhet och undervisning

Arbetet för att nå de nationella målen för utveckling och lärande skall främst utformas av eleverna och personalen. Skolan skall samverka med hemmen. Läroplanerna, andra statliga förordningar och kursplanerna ger riktlinjer för arbetet. Det finns bestämmelser om timplaner och ämnes- och kursstruktur, riktlinjer för stödinsatser, för betygssättning och utvecklingssamtal, för utbildning på arbetsplatser, en garanterad undervisningstid etc. Målen i kursplanerna ger dessutom vägledning för arbetssätten genom att beskriva vilka kunskaper, färdigheter och övrig utveckling barnen och ungdomarna skall nå.

Granskningen riktas mot hur man arbetar för att nå målen och hur man anpassar arbetet till olika behov.

En stor andel av Ängåsskolans elever har ett annat modersmål än svenska. För att ge eleverna en likvärdig utbildning jämfört med skolor där språksituationen är mer homogen deltog skolan för några år sedan i ett treårigt språkprojekt i samarbete med Göteborgs universitet. Detta projekt är numera avslutat men effekterna av den ökade medvetenheten hos personalen om kommunikation och vikten av att arbeta med språket genomsyrar verksamheten på skolan. Här pågår ett medvetet arbete med språket i centrum. Inspektörerna kan konstatera att det cirkusbesök skolans elever och personal överraskades med återfinns överallt i verksamheten i form av språkliga övningar med utgångspunkt från den gemensamma upplevelsen. Efter föreställningen finns i flera klassrum samlingar av ord utifrån företeelsen cirkus på whiteboarden. Barnen pratar, skriver och ritar om sina upplevelser. Under en lektion diskuterar och prövar elever och pedagog olika aspekter på eld med anledning av att en eldslukare förekom i föreställningen.

Språkutveckling är också enligt kvalitetsredovisningen ett prioriterat område på skolan. På skolan finns en språkutvecklingsgrupp med representanter för varje arbetslag och yrkeskategori som arbetar med att uppmuntra språkutvecklande arbetssätt.

Skolan har satsat mycket på att bygga upp ett väl fungerande skolbibliotek. Biblioteket är bemannat av skolbibliotekarien två timmar i veckan men står öppet hela dagarna och utnyttjas flitigt av eleverna. Vid tillfället för inspektionen pågick ett veckolångt läsprojekt som återkommer varje år. Alla klasser hade under veckan en lektion var förlagd till skolbiblioteket där också nya böcker presenterades. Dessutom läste alla den första stunden på morgonen. I skolbiblioteket fanns också en stor hög med utsorterade böcker. Varje elev fick välja en bok att ta med sig hem som blev en gåva från skolan. Detta är mycket uppskattat av både elever och föräldrar.

Undervisningen för elever i behov av stöd bedrivs främst genom att specialpedagogen plockar ut elever ur parallellklasser och bedriver undervisning för mindre grupper av elever. Vid inspektörernas besök i en sådan liten undervisningsgrupp var undervisningen stereotypt upplagd och utrymmet för individualisering litet. Systemet med att ta elever ur parallellklasser för att bedriva specialundervisning med åldershomogena grupper har enligt lärare medfört negativa konsekvenser för den övriga schemaläggningen med minskade möjligheter till flexibilitet som följd.

Det finns en tydlig struktur för att identifiera och hjälpa elever i behov av stöd. Åtgärdsprogram med uppföljningar upprättas för de elever som har rätt till det.

På skolan finns också en särskild undervisningsgrupp som har halva stadsdelen som upptagningsområde. I denna grupp arbetar en lärare och en elevassistent. Av skolans 7 elever kommer 6 från Ängåsskolan. Dessa elever är samtliga inskrivna i ordinarie klasser och bedriver en del av sina studier där. Vid besök i denna grupp sitter eleverna utspridda i klassrummet, en del med skärmar mellan sig och övriga elever. Här får elever med mycket stora koncentrationssvårigheter möjlighet att arbeta med sitt arbete på ett individualiserat sätt. Beslut om denna placering fattas av sociala utskottet i Tynnered. Dessa har elever inte anpassad studiegång.

Nyanlända invandrare placeras i en s.k. förberedelseklass. Dessa elever klassplaceras omedelbart och läser vissa ämnen i sina blivande klasser. Vid inspektörernas besök var enbart en flicka närvarande.

Undervisning i svenska som andraspråk bedrivs integrerat i klasser eller i smågrupper som ett levande språkarbete helt i linje med det språkprojekt som påverkat skolan i övrigt mycket.

Modersmålsundervisning anordnas enbart på eftermiddagar. Detta gör att möjligheten för samarbete mellan lärarna i modersmål och övriga lärare är liten. Studiehandledning på modersmålet erbjuds inte i Tynnered.

Vid samtal med lärare anser de att det finns ett behov av att utveckla den pedagogiska diskussionen på skolan för att bättre kunna anpassa undervisningen utifrån olika elevers sätt att lära. Skolan bedriver ett delvis traditionellt, förmedlande kunskapsarbete där eleverna inte ges utrymme att ta ansvar för sin kunskapsutveckling. I en del klasser arbetar alla med samma uppgifter oavsett förkunskaper. Detta betyder att en del elever riskerar att ställas inför för höga krav och en del inför för låga. Vid klassrumsbesök ser inspektörerna också exempel på en annan typ av undervisning där elevernas individuella förutsättningar tas tillvara. Det målrelaterade arbetet är dåligt utvecklat på skolan och målen för utbildningen är okända för många av eleverna. Eleverna uppger att de i många klasser inte deltar i planeringen av sitt lärande.

Skolan skall börja arbeta med individuella utvecklingsplaner. Flera lärare ser detta som en början i en process för att arbeta mer målrelaterat.

På skolan genomförs täta diagnoser avseende framförallt matematik och svenska. Engelska diagnostiseras i de nationella proven i årskurs fem. Skolan redovisar inte hur kunskapsutvecklingen i övriga ämnen följs upp och diagnostiseras.

Utvecklingssamtal genomförs minst en gång per termin och eleverna förbereder sig inför dessa. I en klass får eleverna relativt utförligt skriva om sin situation och sitt lärande i skolan.

Sammanfattningsvis bedriver Ängåsskolan ett föredömligt arbete avseende språkutvecklingen hos eleverna. Elevernas medvetenhet om målen för utbildningen och hur de lär sig bör förbättras. Inte heller deltar de i någon högre utsträckning i planeringen av arbetet. Det finns ett behov av att utveckla den pedagogiska diskussionen på skolan för att bättre kunna anpassa undervisningen utifrån olika elevers sätt att lära. Stöd ges huvudsakligen utanför klassens ram

vilket inte är acceptabelt. Dokumentation av elevernas kunskapsutveckling bör även ske i andra ämnen än svenska, engelska och matematik.

5. Styrning, ledning och kvalitetsarbete

Kommunerna har ett övergripande ansvar för förskoleverksamheten, skolbarnsomsorgen och skolan på lokal nivå. Kommunerna är också huvudmän för de flesta verksamheterna. Läroplanerna lägger tydliga ansvarsområden på rektor och personal för skolornas inre organisation och arbete. Sammantaget har dessa skyldighet att se till att rätten till utbildning och till att nå nationella mål tillgodoses.

Frågor som behandlas vid inspektionen är exempelvis om verksamheten har en ledning enligt de nationella bestämmelserna, hur denna fungerar i praktiken och om det finns system för att säkra och förbättra kvaliteten i utbildningen samt värna enskildas rättsäkerhet.

Vid Ängåsskolan finns en ledningsgrupp för skolan med en representant från varje arbetslag och rektorn.

Rektorn är väl förtrogen med verksamheten. Alla intervjuade elever vet vem hon är och vad hon har för uppgifter. Vid samtal med inspektörerna framkom också att rektorn har mycket stor insikt i de enskilda elevernas situation på skolan och om skolans styrkor och svagheter samt vilka utvecklingsområden som bör prioriteras.

Rektorn är pedagogiskt drivande och har, enligt lärarna, en stor förmåga att koppla ihop nya pedagogiska idéer med den verklighet som Ängåsskolan befinner sig i. Vid samtal med lärare uttrycker de att deras stora förtroende för rektorn gör att om hon säger att de skall arbeta med något så litat de på att det är genomtänkt och motiverat och kommer att bli bra.

Inspektörerna tar del av dokument där rektorn tydligt uttrycker sina tankar och planer avseende skolutveckling i allmänhet och på Ängåsskolan i synnerhet.

Skolan har en kvalitetsredovisning och i den definieras vilka mål de skall fokusera. Dessa fokusområden är valda med utgångspunkt från utvärdering av den pågående verksamheten. De är språkutveckling, barnens arbetsklimat samt kontinuitet och övergångar i lärandet. I kvalitetsredovisningen anges också måluppfyllelsen samt vilka åtgärder som skall vidtagas för att förbättra resultaten.

Sammanfattningsvis bedömer inspektionsteamet att rektorn är mycket väl förtrogen med verksamheten och är pedagogiskt ledande. Det finns mål för skolans utveckling som är grundade i en analys och utvärdering av skolans verksamhet.

6. Tillgång till omsorg, pedagogisk verksamhet och utbildning

Lika tillgång till utbildning, oberoende av kön, geografisk hemvist samt sociala och ekonomiska förhållanden, är en grundprincip för det offentliga skolväsendet. Barn- och ungdomsutbildningen omfattar förskoleklassen, grundskolan, den obligatoriska särskolan, specialskolan, sameskolan, gymnasieskolan och gymnasiesärskolan. Det skall finnas lika möjligheter till utbildning för barn och ungdomar med olika funktionsnedsättningar och möjligheter till utbildning i särskilda utbildningsformer. Inom skolformerna skall det också finnas olika möjligheter för eleverna att individuellt göra val av ämnen, program, inriktningar och kurser. En skola kan, enligt skollagen, profilera sig för att tillgodose olika elevers behov eller öka elevernas motivation för lärande.

Granskningen gäller om det finns tillgång till utbildning i den omfattning och med den valfrihet som anges i de statliga bestämmelserna. Även informationen om möjligheter till olika val av fördjupning, kurser, skolor och utbildningsvägar behandlas.

I Ängåsskolan används tiden för elevens val till tematid och till att öka tiden för idrott. Alla elever och lärare är inte medvetna om att detta är elevens val. Lärare uppgger att skolan upphört med elevens val.

På skolan finns många elever med utländsk bakgrund. Dessa elever erbjuds undervisning i sitt modersmål på eftermiddagar. Samarbetet mellan modersmålslärarna och lärare i "ordinarie" undervisning är litet. Detta innebär att modersmålslärarna inte i någon större omfattning deltar i måldiskussioner, pedagogiska diskussioner eller elevvårdsarbete.

Någon studiehandledning på modersmålet erbjuds inte.

Ängåsskolan har en aktuell, fyllig hemsida med information om arbetet, personal, elevråd m.m.

Skolan är anpassad för rörelsehindrade elever.

Sammanfattningsvis bedömer inspektörerna att elevens val skall utvecklas så att eleverna erbjuds ett allsidigt urval av ämnen och blir medvetna om att de har elevens val. Information om skolans verksamhet är av god kvalitet. Studiehandledning på modersmålet erbjuds inte.

7. Resurser

Huvudmannen och skolans ledning beslutar hur och med vilka resurser utbildningen skall genomföras för att de lärande skall nå de nationella målen för utbildningen. I skollagen finns dock bestämmelser om några viktiga förutsättningar för att säkra kvaliteten i utbildningen. Dessa avser främst krav på personalens kompetens, tillgång till ändamålsenliga lokaler, läromedel och annan utrustning som behövs för en tidsenlig utbildning. Även principerna för resursfördelningen aktualiseras vid inspektionen.

I Ängåsskolan finns gott om nyinköpta datorer. Skolans är i ett initieringsskede när det gäller att använda sig av datorerna i den dagliga undervisningen. Vid tillfället för inspektionen håller eleverna just på att få lösenord till Göteborg kommuns datanät, Kunskapsnätet. Detta kommer att ge dem tillgång till e-mail och kunskapskällor anpassade för deras åldrar.

Biblioteket är välutrustat och skolan satsar kontinuerligt på att hålla en god standard avseende aktuella böcker för barn och ungdomar där. Läromedel finns i tillfredsställande omfattning.

På skolan pågår ständigt en diskussion om resursfördelningen med personalen av arten: ”Vi har dessa pengar. Vad skall vi göra med dem för att de skall gagna barnen på bästa sätt?”.

Personalen har adekvat utbildning för de arbetsuppgifter de utför.

Kompetensutvecklingen är kopplat till skolans fokusområden. Så får till exempel under innevarande läsår flera lärare fortbildning i svenska som andraspråk. En av skolans traditioner är att personalen tillbringar en kväll på en bokhandel. Innehavaren presenterar nya barn och ungdomsböcker. Skolan köper sedan böcker istället för att bokhandlaren tar avgift för sin föreläsning.

Sammanfattningsvis bedömer inspektörerna att det vid skolan överlag finns goda förutsättningar för att eleverna skall kunna nå målen i Lpo 94 samt de nationella kursplanerna.

Sammanfattande bedömning

Inspektörerna bedömer att verksamheten i Ängåsskolan övergripande är av god kvalitet. Det finns ett stort engagemang i arbetet med normer och värden. Arbetet mot kränkande behandling är strukturerat och högt prioriterat av alla på skolan. Elever och personal känner glädje och stolthet över sin skola. Inspektörerna finner att skolan präglas av arbetsro och att eleverna är trygga i sin skola. De formella samverkansorganen fungerar bra inom skolan. Det språkutvecklande arbetet är föredömligt.

Det finns dock behov av förbättringsinsatser inom följande områden:

- elevernas inflytande över utbildningen,
- elevernas medvetenhet om målen för utbildningen,
- dokumentation av elevernas kunskapsutveckling inom andra ämnen än svenska, engelska och matematik samt
- utveckla den pedagogiska diskussionen på skolan för att bättre kunna anpassa undervisningen utifrån olika elevers sätt att lära.

Det finns också sådana brister i verksamheten att författningarnas krav inte uppfylls. Bristerna inom nedan angivna områden skall snarast åtgärdas.

- Särskilt stöd till elever i de tidiga årskurserna utformas regelmässigt så att det i huvudsak ges i andra lokaler och utanför den ordinarie klassen under längre tid. Sådant stöd skall i första hand ges inom den klass eller grupp som eleven tillhör (5 kap. 5 § grundskoleförordningen).
- Som elevens val erbjuds inte ett allsidigt urval av ämnen (2 kap. 19-20 §§ grundskoleförordningen).

- Studiehundledning på elevens modersmål ges inte till de elever som behöver det (5 kap. 2 § grundskoleförordningen).

Datum	Ort
2005-10-17	Göteborg

Anna Wide
Kjell Ahlgren